

СТАНОВИЩЕ

От доц.д-р Антоний Попов
Катедра ИТ – ФМИ, СУ “Св. Климент Охридски”

за дисертационния труд на Добрин Младенов Несторов
за придобиване на образователна и научна степен
„доктор” на тема

«Нови критерии за повишаване на обективността на съдебно-почерковите експертизи за нуждите на Наказателния процес»

1. Актуалност на разработвания в дисертационния труд проблем в научно и научноприложно отношение. Степен и нива на актуалността на проблема и конкретните задачи, разработени в дисертацията.

Новите технологии не предполагат неизползването въобще на ръкописен текст. Още повече, почерковата експертиза е основен вид криминалистична експертиза, която ползва собствени и заимствани от други науки методи и технически средства. Идентификацията на лица по написани от тях ръкописни текстове и подписи се базира на специализирана методика, базираща се на познания и принципи от правото, филологията, химията, физиката и др., като основно място заемат съвременните информационни технологии. Безспорно е че всички тези научни направления, са в процес на непрекъснато развитие, поради което и криминалистичните експертизи разширяват и усъвършенстват своята методология. Така например, настоящата работа се базира и на съвременни денситометрични резултати, получени чрез разработената в ИИКТ – БАН съвместно с НИКК по методология на дисертанта система за анализ на разпределението на натиска в почеркови обекти, която дава възможност за разграничаване на нивата на плътност, определящи натиска при писане по продължение на шрихите. Разработена е и системата „АБВ”, която дава възможност за автоматизирано въвеждане и обработка на данните от анализа на ръкописни текстове с цел определяне на идентификационната стойност на частните признаци, а също така и системата „ЕКСПЕРТ” за графометричен анализ на почерка чрез въвеждане и автоматизирана статистическа оценка на геометричните пропорции и съотношения на елементите от писмените знаци. Описанието на критериите за повишаване обективността на експертизата и на разработените програмни средства е дадено в глава 4.

2. Степен на познаване състоянието на проблема и творческа интерпретация на литературния материал.

Докторантът е добре запознат с нормативната уредба, задълбочено анализира състоянието на съдебно-почерковата експертиза у нас и в чужбина. Като резултат е направена класификация на идентификационните признаци на почерка, в която понятията и терминологията са унифицирани, за да може да служат като критерии за контрол на обективността на експертизата при използването ѝ в наказателния процес. Литературната справка се състои от 57 заглавия. Използването на стари източници дава възможност за успешно историческо проучване, доказващо преимуществата на комплексния метод за количествена и качествена оценка на идентификационните признаци на почерка спрямо другите използвани в практиката способности за почерков анализ. Цитирани са и актуални източници от последните години.

3. Съответствие на избраната методика на изследване и поставената цел и задачи на дисертационния труд с постигнатите приноси.

Основната цел на дисертационния труд е изграждането на комплексна методика за криминалистични почеркови изследвания за повишаване обективността на съдебната експертиза и надеждността на доказателствата, получени чрез нея в наказателния процес. Тази методика е съобразена с изискванията на международно утвърдените стандарти за управление и контрол на качеството на изследванията в криминалистически лаборатории. Методите на изследване приложени от дисертанта съответстват на поставената цел.

4. Научни и/или научно-приложни приноси на дисертационния труд:

Резултатите в дисертационния труд имат научно-приложен характер. Едни от най-съществените са, че чрез преглед и анализ на протоколи от извършените в криминалистическата система на МВР експертизи е направена статистическа оценка на броя на идентификационните признаци, използвани за аргументиране на заключенията; изследването на системата за подготовка на експертите от МВР по извършване на почеркова експертиза дава възможност да се посочат причините за недостатъците в нивото на компетентност на експертите през последните години; разработена е теория за формиране на почерка, която въвежда понятието „граница на писмената толерантност“ като определящо за разбиране на процеса на изграждане на писмените навици с индивидуален характер и е разработен нов подход за определяне на строежа на писмените знаци. Разработената от докторанта унифицирана методология е основа на разработените програмни системи “Прес”, “АБВ” и “ЕКСПЕРТ”, екрани от изпълнението на които е дадено в дисертацията. Програмните продукти са разработени на високо професионално ниво, заслуга за което имат сътрудниците на ИИКТ-БАН.

5. Преценка на публикациите по дисертационния труд:

Основните теоретични и експериментални резултати са изложени в 6 публикации, пълно отразяващи разработките в дисертационния труд. От особена важност е издаденото от дисертанта в съавторство ръководство за определяне строежа на буквените и цифровите знаци в българския език за нуждите на съдебно-почерковата експертиза. Публикации 2 и 4 касаещи разработения софтуер имат високо научно ниво.

6. Мнения, препоръки и бележки.

Работата е добре структурирана и илюстрирана. Правописните и стилните грешки са несъществени. Приложенията съдържат съществена и необходима информация за строежа на знаците, статистическите изследвания и работата на разработения софтуер.

7. Заключение с ясна оценка на дисертационния труд.

Разработената дисертация представлява завършен труд с възможности за бъдещо развитие във връзка с развитието както на нормативната уредба в РБ, така и на съвременните технологии. Оценката за работата е ПОЛОЖИТЕЛНА.

Дата: 9.08.2011

ЧЛЕН НА ЖУРИТО: /п/

/доц. д-р. А. Попов/